

ПРОГРАМА

ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНО ПРИЗНАТИТЕ СТАНДАРТИ ЗА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА „ХОЛДИНГ ВАРНА А”

Настоящата програма е разработена в отговор на изикванията на чл.94, ал.2, т.3 от Закона за публично прилагане на ценни книжа, като са съблюдавани Принципите за корпоративно управление на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, утвърдени от Комисията за финансов надзор в качеството им на стандарти за добро корпоративно управление.

Програмата е израз на политиката, към която се придържа управителното тяло на ХОЛДИНГ ВАРНА А, за изграждане на прозрачни и ефективни взаимоотношения с акционерите, инвеститорите и заинтересованите лица, за реализиране на техните права и защита на интересите им, с оглед постигане дългосрочно устойчиво развитие на дружеството.

Програмата е в потвърждение на разбирането ни, че спазването на стандартите за добро корпоративно управление създава доверие у инвеститорите и обществеността и допринася за нарастване на изгодата за акционерите на ХОЛДИНГ ВАРНА А, както и за повишаване благосъстоянието на заинтересованите лица.

I. ПРИНЦИПИ НА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

При изпълнение на своята дейност, ХОЛДИНГ ВАРНА А се придържа към следните принципи:

1. Защита на правата на акционерите по отношение на:
 - управлението на собствеността чрез участие в Общото събрание на акционерите и в избора на управително тяло;
 - участие в разпределението на печалбата на дружеството;
 - регистрацията и прехвърлянето на собствеността;
 - получаването на навременна и пълна информация.
2. Равнопоставено третиране на всички акционери.
3. Зачитане правата на заинтересованите лица, а именно тези лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като клиенти, доставчици, служители, обществеността и др.
4. Своевременно и съобразено с всички изисквания на закона разкриване на информация относно финансовото състояние, целите, съществените рискови фактори, структурата на собствеността и управлението на дружеството.
5. Добросъвестно и обосновано изпълнение на задълженията от страна на управителните органи, извършвани с грижата на добър търговец в интерес на дружеството и акционерите. Прозрачност в управлението и отчетност на управителните органи пред дружеството и акционерите.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

С настоящата Програма ХОЛДИНГ ВАРНА А, в лицето на своите управителни органи, си поставя следните цели:

1. Утвърждаване на международно признатите принципи на добро корпоративно управление.
2. Повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и заинтересованите лица на ХОЛДИНГ ВАРНА А.
3. Регулиране и поощряване на открити и ефективни взаимоотношения между ръководството на дружеството, акционерите и заинтересованите лица.
4. Подобряване на контрола върху управлението на дружеството и принос към ефективното разпределение на ресурсите.
5. Оптимизиране двупосочния процес на комуникация между дружеството и акционерите, инвеститорите и заинтересованите лица.
6. Насърчаване участието на акционерите в управлението на дружеството.

III. ЗАЩИТА НА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

1. Защита на правото на сигурност при регистрация на собствеността

ХОЛДИНГ ВАРНА А поддържа сигурни методи за регистрация на собствеността, чрез договор с Централния депозитар, където се регистрират емисиите на ценни книжа и се отразяват всички транзакции по придобиване или прехвърляне на акции на дружеството.

ХОЛДИНГ ВАРНА А е вписан в публичния регистър на Комисията за финансов надзор.

ХОЛДИНГ ВАРНА А не разкрива лични данни за своите акционери.

2. Защита на правото на свободно предаване и прехвърляне на акции

ХОЛДИНГ ВАРНА А е публично дружество и емисията му е регистрирана на Българска фондова борса – София, където акционерите и потенциалните инвеститори могат свободно да извършват сделки с акциите на Холдинга на този регулиран пазар на ценни книжа.

Акциите на ХОЛДИНГ ВАРНА А са свободно прехвърляеми. Разпореждането с тях се извършва без ограничения, чрез лицензирани инвестиционни посредници.

3. Защита на правото на участие в управлението на дружеството

Задачи:

- Свикване на редовно Общо събрание на акционерите веднъж годишно, където акционерите участват при вземането на решения за дългосрочното развитие на Холдинга. Общото събрание на ХОЛДИНГ ВАРНА А се свиква в рамките на първото полугодие всяка година и се провежда по неговото седалище.
- Свикване на извънредно Общо събрание на акционерите при необходимост от приемане на важни решения за дружеството, като увеличаване на капитала; издаване на емисии от облигации; извънредно големи загуби; предстоящи сделки като сливания, вливания; разпореждане с активи, чийто размер изисква одобрението на Общото събрание на акционерите.
- Предоставяне на акционерите на информацията относно процедурата, по която се провежда Общото събрание, включително и за реда за упражняване правото на глас.

4. Защита на правото на участие и глас в Общото събрание на акционерите

Задачи:

- Навременно предоставяне на разположение на акционерите на информацията относно Общото събрание :

Публикуване в “Държавен вестник”, един централен всекидневник и на интернет страницата на Холдинга на покана за свикване на Общото събрание, не по-късно от 30 дни преди датата провеждането му.

Изпращане на поканата и материалите за Общото събрание до Комисията за финансов надзор, Централния депозитар и Българска фондова борса – София, които от своя страна дават публичност на материалите.

- Създаване на възможност за активно участие на акционерите в Общото събрание:

По време на провеждане на Общото събрание, предоставяне на възможност на акционерите да изказват мнение, да задават въпроси за икономическото и финансово състояние към членовете на Надзорния и Управителния съвет. Акционерите са внимателно изслушвани и получават изчерпателни и коректни отговори.

- Предоставяне на акционерите на прецизна и пълна информация, с оглед компетентно и обмислено вземане на решения:

Информирание на акционерите по време на Общото събрание за потенциалните вреди и ползи от упражняване на правото на глас по отделните предложения за решения.

- Улесняване на гласуването и увеличаване на представения на Общото събрание капитал чрез процедурата за гласуване чрез пълномощник:

Поддържане на интернет страницата на дружеството на образец на пълномощно според изискванията на ЗППЦК, както и инструкции за гласуването чрез пълномощник.

5. Защита на правото на акционерите редовно и навременно да получават актуална и пълна информация, свързана с дружеството

Задачи:

- Осигуряване на постоянен и лесен достъп до тримесечните и годишните финансови и консолидирани отчети на дружеството:

Публикуване на финансовите и консолидирани отчети на интернет страницата на ХОЛДИНГ ВАРНА А, както и на тези на Комисията за финансов надзор и Българска фондова борса – София.

- Запознаване на акционерите с правата, задълженията и отговорностите, които имат по закон:

Разработване на конкретна справка за законовите права, задължения и отговорности на акционерите и публикуване на интернет страницата на Холдинга.

- Точно и навременно отговаряне на всички въпроси, поставени от акционери, относно техни права или задължения, както и относно дейността на Холдинга.

- Надлежно водене и съхраняване на Регистър “Кореспонденция с акционери” от директора за връзка с инвеститорите.
- Забрана на търговията с вътрешна информация.
- Задължение за членовете на Надзорния и Управителния съвет да разкриват наличието на интерес по сделки или въпроси, които засягат дружеството.

6. Защита на правото на акционерите да участват в разпределението на печалбата на дружеството чрез получаване на дивиденди

Задачи:

- Осъществяване на процедурата по разпределение на дивидентите, след приключване на финансовата година, приемане на годишния отчет и баланс и решение на Общото събрание за разпределението на печалбата на дружеството:
 - Стартиране изплащането на дивиденди най-късно три месеца след вземане решението на Общото събрание;
 - Изискване от Централния депозитар на списък с акционерите, имащи право да получат дивидент;
 - Сключване на договор с Централния депозитар и с банка за изплащане на дивидентите;
 - Изплащане на дивидентите без разходи за акционерите, на територията на цялата страна;
 - Поддържане и актуализиране на информация относно реда и необходимите документи за получаване на дивиденди за предходни години на интернет страницата на Холдинга.
- Установяване на прозрачни и разбираеми за акционерите механизми за определяне на размера на дивидента и неговото разпределяне.
- При разпределението на печалбата, всеки акционер получава дивидент, пропорционален на притежавания от него брой акции.

IV. ОТЧИТАНЕ ПРАВАТА, ИНТЕРЕСИТЕ И РОЛЯТА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА

ХОЛДИНГ ВАРНА А разглежда като заинтересовани лица всички лица, които със своите ресурси и усилия допринасят за функционирането на дружеството и имат интерес от неговото дългосрочно устойчиво развитие, в това число кредитори, доставчици, клиенти, местната община и обществеността като цяло.

ХОЛДИНГ ВАРНА А насърчава сътрудничеството със заинтересованите лица, с оглед осигуряването на своето устойчиво развитие, повишаване на благосъстоянието както на своите акционери, така и на това на заинтересованите лица.

ХОЛДИНГ ВАРНА А предоставя на своите служители добри условия на труд и възможности за професионално развитие.

ХОЛДИНГ ВАРНА А насърчава спазването на екологични стандарти на производство в своите дъщерни предприятия.

ХОЛДИНГ ВАРНА А поддържа отношения на диалог и сътрудничество с представителите на местната власт.

ХОЛДИНГ ВАРНА А съдейства на заинтересованите лица за предоставяне на информация за своята дейност, актуални данни за финансовото си състояние, както и цялата необходима информация в рамките на закона.

V. РОЛЯ НА УПРАВИТЕЛНИТЕ ОРГАНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНО ПРИЗНАТИТЕ СТАНДАРТИ ЗАДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

По отношение **СТРУКТУРАТА, СЪСТАВА И ИЗБОРА НА УПРАВИТЕЛНИ ОРГАНИ**, ХОЛДИНГ ВАРНА А има двустепенна структура на управление, състояща се от Надзорен и Управителен съвет.

Общото събрание на акционерите избира тричленен Надзорен съвет с петгодишен мандат на управление. За членове на Надзорния съвет на ХОЛДИНГ ВАРНА А се избират лица, отговарящи на изискванията на Закона за публично предлагане на ценни книжа, доказали предварително своя професионализъм, опит и качества. Изборът на тези лица се предлага за гласуване от Общото събрание. Една трета от членовете на Надзорния Съвет са независими лица по смисъла на чл. 116а (2) от ЗППЦК.

Надзорният съвет назначава тричленен Управителен съвет. Управителният съвет осъществява оперативното управление на Холдинга в съгласие с решенията на Общото събрание на акционерите и тези на Надзорния съвет. Управителният съвет възлага представителството на Холдинга на двама изпълнителни директори.

Надзорният и Управителният съвет допринасят за прилагането на Принципите на добро корпоративно управление в ХОЛДИНГ ВАРНА А, като изпълняват лоялно, добросъвестно, с грижа на добър търговец, при съблюдаване интересите на акционерите, своите **ОСНОВНИ ФУНКЦИИ**, а именно:

1. Разработване, приемане и осъществяване на корпоративната стратегия и оперативните планове за действие на холдинга, в съгласие с решенията на Общото събрание на акционерите; политиката по отношение на риска, дивидентната политика, годишния бюджет и бизнес плановете на холдинга;
2. Мониторинг на изпълнението на бизнес плановете, бюджетите за разходите и паричните потоци на дружествата от инвестиционния портфейл на холдинга;
3. Осъществяване на контрол върху основните разходи за подобрения на дълготрайни материални активи, придобивания и отделяне на дружества;
4. Разработване и спазване на прозрачна и формализирана процедура за избор, възнаграждане и контрол на членовете на управителните органи;
5. Следене за възникване на евентуални конфликти на интереси на членовете на управителните органи и акционерите, включително и злоупотреба с активите на дружеството и сделки със свързани лица¹;
6. Осигуряване на прецизни системи за финансово-счетоводна дейност на дружеството, включително и независим одит, както и наличието на подходящи системи за контрол, в частност системи за контрол на риска, за финансов контрол и за контрол по спазването на закона;
7. Изготвяне на всички финансови отчети на дружеството съобразно Международните счетоводни стандарти и указанията на Комисията за финансов надзор.
8. Осъществяване на периодичен контрол върху процеса на комуникация и разкриване на информация с оглед спазване на нормативно определените срокове за представяне на отчетите на дружеството пред Комисията за финансов надзор и Българската фондова борса – София.

В изпълнение на законовите изисквания и на международните принципи за добро корпоративно управление, членовете на управителните органи на ХОЛДИНГ ВАРНА А се придържат стриктно към следните **ОТГОВОРНОСТИ**:

1. Използват своята делова преценка в най-добрия интерес на дружеството и неговите акционери. В случаите, когато решенията на управителния орган имат различно отражение върху различните групи акционери, управителните органи се отнасят справедливо към всяка една от тях.

¹ "Свързани лица" са: (1) съпрузите, роднините по права линия; (2) работодател и работник; (3) лицата, едното от които участва в управлението на дружеството на другото; (4) съдружниците; (5) дружество и лице, което притежава повече от 5 на сто от дяловете и акциите, издадени с право на глас в дружеството; (6) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице; (7) лицата, които съвместно контролират пряко или косвено трето лице; (8) лицата, едното от които е търговски представител на другото; (9) лицата, едното от които е направило дарение в полза на другото; (10) лицата, които участват пряко или косвено в управлението, контрола или капитала на друго лице или лица, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните.

2. Отчитат се за дейността си пред акционерите на годишните общи събрания. Приемат оценката на Общото събрание и насоките за повишаване ефективността на работата си.
3. Осигуряват си достъп до точна, релевантна и своєвременна информация, с оглед изпълнение задълженията и отговорностите си по управлението на холдинга.
4. Декларират броя на притежаваните от тях и от свързани с тях лица акции от капитала на дружеството, с цел предотвратяване използването на вътрешна информация и евентуални злоупотреби, когато това е изискване на закона.
5. Предоставят изискуемите от ЗППЦК Декларации до Комисията за финансов надзор, Българската фондова бора – София и до самия холдинг, в случай на участието им, като членове на управителни и контроли органи на други дружества, както и информация за юридическите лица, в които притежават пряко или непряко повече от 25 % от капитала или върху които имат контрол, както и при наличие на настоящи или бъдещи сделки, за които, считат, че могат да бъдат признати за заинтересовани лица. Тези обстоятелства биват декларирани в седемдневен срок от тяхното настъпване.
6. Попълват декларации с цел разкриването на съществен интерес по сделки, които засягат дружеството, когато това е изискване на закона.
7. Следят тенденциите и измененията в нормативната уредба, както и в практиките на корпоративно управление, за да се гарантира, че Холдингът се съобразява с тях.
8. Отделят достатъчно време на задълженията си по управлението на холдинга, като заседания на Надзорния съвет се провеждат минимум веднъж на 3 месеца при стриктно спазване на изискванията относно начина и срока за предварително уведомяване и запознаване с материалите относно дневния ред.
9. Управителният съвет заседава всеки месец и се отчита пред Надзорния съвет най-малко веднъж на три месеца.

Задачи:

- Подробно и точно протоколиране на проведените заседания на управителните органи, включително и на вота на всеки член, както и на мотивите за съответния вот по всяка точка от дневния ред. Надлежно водене и съхраняване на Протоколната книга за заседанията.
- Своевременно предварително предоставяне на членовете на управителните органи на пълния дневен ред на заседанието, както и на всички материали по него. Материалите съдържат всички документи, необходими за съставянето на преценка какъв вот да се даде по всяка точка от дневния ред.

V. РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПРОЗРАЧНОСТ

ХОЛДИНГ ВАРНА А се ангажира да осигурява на своите акционери, потенциални инвеститори и заинтересовани лица справедлив, своевременен и икономичен достъп до информация по всички въпроси, свързани с дружеството, в това число информацията относно:

1. Финансовите и оперативните резултати на дружеството;
2. Целите на дружеството;
3. Основните акционерни участия;
4. Членовете на съвета и изпълнителните директори;
5. Съществени предвидими рискови фактори;
6. Съществени въпроси, свързани със служителите или други заинтересувани лица;
7. Структурата и политиката на корпоративното управление.

В тази връзка се предприемат следните **ИНИЦИАТИВИ**:

1. Своевременно изготвяне, публикуване и изпращане до Комисията за финансов надзор на тримесечни финансови и консолидирани отчети, годишен отчет за управлението на ХОЛДИНГ ВАРНА А, в който се отчита и изпълнението на настоящата Програма за корпоративно управление за дейността на Холдинга.
2. Осигуряване на достъп до гореупоменатите отчети в интернет страницата на Холдинга, Българската фондова борса – София, Екстри Нюз и Инвестор Бг..
3. Съблюдаване изискванията на международните счетоводни стандарти и указанията на Комисията за финансов надзор при изготвяне на финансовите отчети на дружеството.
4. Изготвяне, одитиране и разкриване на информацията съгласно най-добрите стандарти за счетоводна отчетност, за разкриване на финансова и друга информация и одит.
5. Годишният одит се извършва от независим одитор, избран от общото събрание на акционерите, за да се осигури външно и обективно мнение за начина, по който са изготвени и представени финансовите отчети.

С оглед разкриване на публична информация и прозрачност, **ДИРЕКТОРЪТ ЗА ВРЪЗКИ С ИНВЕСТИТОРИТЕ** отговаря за навременното и прецизно изпълнение на следните **ЗАДАЧИ**:

- Осъществява ефективна връзка между управителните органи на Холдинга и неговите акционери, потенциални инвеститори и заинтересовани лица, като им предоставя информацията относно текущото финансово и икономическо състояние на дружеството и всяка друга информация, на която те имат право по закон.

- Поддържа база данни за икономическото и финансово състояние на дружеството, изготвя справки за движението на цените на ценните книжа на дружеството.
- Информира акционерите и инвеститорите за корпоративни събития, които представляват публична информация.
- Води регистър за постъпилите запитвания от акционери, инвеститори и заинтересовани лица и предоставената им информация, като описва и причините в случай на не предоставяне на поискана информация.
- Разкрива периодична и инцидентна информация относно настъпването на важни събития, свързани с дейността на дружеството, до Комисията за финансов надзор, Българската фондова борса – София и Централния Депозитар.
- Поддържа регистри за предоставената информация и за изпратените материали до Комисията за финансов надзор, Българската фондова борса – София и Централния Депозитар.
- Води и съхранява пълни протоколи от заседанията на управителните органи на холдинга.
- Поддържа връзки с пресата и се грижи за медийния имидж на холдинга.
- Поддържа на интернет страницата рубрика Новини, отразяваща всички публикации, свързани с Холдинга.
- Поддържа на интернет страницата на Холдинга рубрика Календар, представяща предстоящите важни събития.
- Поддържа на интернет страницата на Холдинга рубрика Въпроси и отговори, обобщаваща най-често задаваните въпроси и отговорите към тях.

Управителните органи на холдинга заявяват, че съдействат активно на директора за връзки с инвеститорите и ще му предоставят цялата информацията, необходима за прецизното изпълнение на задълженията му.

Настоящата Програма за добро корпоративно управление предвижда също така, на интернет страницата на ХОЛДИНГ ВАРНА А да се разкрива информацията относно:

- структурата на собствеността на холдинга;
- членовете на управителните органи;
- начин за осъществяване на контакт с директора за връзки с инвеститорите;
- мястото и начина, по който акционерите могат да получат дивидентите си;
- годишен отчет за изпълнение на настоящата Програма за добро корпоративно управление;
- годишен отчет за дейността на директора за връзки с инвеститорите

VI. КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА

Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление на ХОЛДИНГ ВАРНА А се приема от Управителния съвет.

Резултатите от изпълнението ѝ се отчитат на редовното Общо събрание на акционерите, изслушват се техните мнения, оценки и предложения.

Управителният съвет на ХОЛДИНГ ВАРНА А следи за изпълнението на Програмата за добро корпоративно управление и активно въвлича в този процес директора за връзки с инвеститорите.

Следят се промените в законодателната база и икономическата среда и при необходимост се извършват своевременни ревизии и корекции на настоящата Програма.